

Gecse Félix

Gazdálkodási és menedzsment
felsőoktatási szakképzés,
Kis- és Középvállalkozások szakirány

Tőzsdei befektetések fajtái és elemzési módszerei

PANNON EGYETEM
Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

NYILATKOZAT

a szakdolgozat/zárodolgozat digitális formátumának benyújtásáról

Hallgató neve:	Gecse Félix		
Szak:	Gazdálkodási és menedzsment FOSZK		
Szakirány (ha van):	Kis- és középvállalkozások szakirány		
Neptun kód:	F6CEOY	Benyújtás éve:	2021
Szakdolgozat/zárodolgozat címe:	Tőzsdei befektetések fajtái és elemzési módszerei		
Témavezető (belső konzulens) neve:	Lambertné Katona Mónika		
Gyakorlóhelyi (külső) konzulens neve:	Molnár Norbert		
Legalább 5 kulcsszó a dolgozat tartalmára vonatkozóan:	Fundamentális elemzés, Technikai elemzés, Kereskedő robotok, Kereskedési időtávok, Tőzsdei termékek		

Hozzájárulok / nem járulok hozzá, hogy szakdolgozatom/zárodolgozatomat az egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

A hozzájárulás szerzői feltételei:

- mások számára a közzététel semmilyen formában nem engedélyezett,
- a dolgozat magáncélra letölthető, a forrás és nevem megjelölésével szabadon idézhető, de az idézést meghaladó felhasználás (átvétel) tilos,
- hozzájárulásom időtartamra nem korlátozott és bármikor visszavonható.

Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak az egyetem könyvtáraiban az arra kijelölt számítógépeken, képernyős megtekintéssel kutatható. Egyéb hozzáférés, többszörözés nem engedélyezett.

Felelősségem tudatában kijelentem, hogy szakdolgozatom/zárodolgozatom digitális adatállománya mindenben eleget tesz a vonatkozó hatályos intézményi előírásoknak, tartalma megegyezik nyomtatott formában benyújtott szakdolgozatommal.

Dátum: 2021.05.26.

Gecse Félix s. k.

.....
hallgató aláírása

A digitális szakdolgozat könyvtári benyújtását és átvételét igazolom.

Dátum: 2021.06.03.

Szabó G. Tibor s. k.

.....
könyvtári munkatárs

P.H.

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Gecse Félix

Gazdálkodási és menedzsment FOSZK, Kis- és
Középvállalkozások

Beszámoló a szakmai gyakorlatról

2021

Tartalomjegyzék

1	Vállalat bemutatása.....	2
1.1	OTP Bank története	2
1.2	Az OTP Bank küldetése	2
1.3	Vállalati felelősségvállalás és fenntarthatóság.....	3
2	Gyakorlati napló	4
2.1	Ismertesse a bank (intézmény) fő profiljába tartozó tevékenységeket lakossági és vállalati ügyfélkörre lebontva.	5
2.2	OTP Bank lakossági és vállalkozói számlacsomagok és bankkártyái	6
2.3	OTP Bank által nyújtott hitelek magánszemélyek és vállalkozások részére, és a hitelezés folyamata.....	10

1 Vállalat bemutatása

1.1 OTP Bank története

A féléves szakmai gyakorlatomat az OTP Banknál, Magyarország legnagyobb pénzügyi szolgáltatójánál töltöttem. Közel 1750 bankfiókkal rendelkezik, ahol körülbelül 16,3 millió ügyfélnek szolgálnak pénzügyi szolgáltatásokkal. Az OTP Bank jogelődje az Országos Takarékpénztár Nemzeti Vállalat volt, amely 1949-ben kezdte meg a működését. Azóta Magyarország egyik legnagyobb bankcsoportjává vált. A tevékenységi köre folyamatosan bővült az évek múlásával. Kezdetben csak betétgyűjtéssel és hitelnyújtással, majd a tanácsok pénzügyeinek kezelésével kezdett foglalkozni. A kétszintű bankrendszer kialakítása után már a vállalatoknak is nyújtott pénzügyi szolgáltatást. 1990-ben alakult részvénytársasággá, amikor leválasztották a nem banki tevékenységeket és megalakultak a leányvállalatai. A teljesítménye növelése érdekében a 2000-es években külföldre is terjeszkedni kezdett a bankcsoport. Magyarországon kívül még 10 országban van jelen ezzel biztosítva a nemzetközi terjeszkedést, amely a bank jövőképeinek egyik fontos részét képezi. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/Tortenet>)

1.2 Az OTP Bank küldetése

Az OTP Csoport küldetése, hogy minden ügyfelének teljes körű, kiemelkedő és színvonalas szolgáltatást biztosítson, továbbá Közép- és Kelet Európa legkedveltebb univerzális bankcsoportjává váljon. Ezenfelül küldetésének fontos részét képezi a felelős társadalmi szerepvállalás. Az elkötelezett munka sikerét igazolja vissza a jelentős piaci részesedés és a részvényesi érték gyarapodása. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/StrategiaJovokep>)

1.3 Vállalati felelősségvállalás és fenntarthatóság

Az OTP Bank népszerűségéhez nagymértékben hozzájárul, hogy nem csak a gazdasági, hanem a társadalmi életben is fontos szerepet tölt be: esélyegyenlőség, sport, kultúra területén, adományozási, támogatási, szponzorálási és edukációs tevékenységek révén.

A bank közösségi szerepvállalása középpontjában a pénzügyi kultúra fejlesztése áll. Célja a pénzügyi kultúra széleskörű megteremtése és elterjesztése. Fontosnak tartja, hogy az alapvető szolgáltatásokon kívül is bővítse a lakosság pénzügyi ismereteit. Ezért is hozta létre 2012 -ben az Oktatási Központot (OK). A programok elérhetőek Budapesten, Nyíregyházán, Romániában és Szlovákiában. Az Oktatási Központon kívül még számos tevékenységgel támogatja a pénzügyi ismeretek terjesztését. Iskolás csoportok számára betekintést nyújt a bank a bankfiók működésébe és pénzügyi előadásokat tartanak az iskolások számára. (<https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/penzuzgi-kultura-fejlesztese>)

A vállalati felelősségvállalás része a környezetvédelem is, az OTP Csoport tevékenységeit a környezettudatosság jegyében végzi. A környezetvédelem fő szempontja a papírfelhasználás radikális csökkentése (papírmentes ügyintézés, papíralapú kivonatok lemondása stb.), melyet az egyre nagyobb teret hódító digitalizációs folyamatok is támogatnak. Azért, hogy az OTP Bank a törvényi előírásoknak megfelelően a Környezetvédelmi Szabályzat és a belső utasítások felelősek. (<https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/kornyezetvedelem>)

Ilyen például a Digitális Transzformációs Program, melynek keretében a bank a digitalizálást célozta meg úgy, hogy az ügyfélélmény helyezkedjen a középpontban. Ennek keretében valósult meg az online termékigénylés is. A vállalati felelősségvállalás legfontosabb elemei:

- A felelős pénzügyi szolgáltatás működése.
- A távoli szakértői rendszer kiépítése és kiterjesztése. Ennek segítségével a kisebb fiókokban a speciális igényeket egy nagyobb bankfiók szakértő munkatársa látja el, biztosítva ezzel az ügyfél számára a szolgáltatást.
- Az OTP folyamatos fejlesztést és kutatást végez annak érdekében, hogy az ügyfelei számára magas szintű és értékes tanácsadással szolgáljon, középpontban az ügyfelekkel.
- Felelős szolgáltatást jelent a bankcsoport számára az etikus és átlátható üzleti magatartás, a jogszabályokon alapuló működés. (<https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/vallalati-felelossegvallalas-esfenntarthatosag/celkituzesek>)
- Nagyon fontos a bank számára a pénzügyi stabilitás, melyet a nemzetközi viszonylatban is kiemelkedően magas tőke megfelelési mutató igazol. Felelős hitelezéssel védi a

befektetők pénzét, illetve az adósokat a túlzott eladósodástól. (<https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/felelos-szolgaltatas/etikus-uzleti-magatartas-esbiztonsag/penzugyi-stabilitas>)

- A pénzügyintézet nagy hangsúlyt fektet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemre. Ennek az egyik legfőbb alapja, hogy a bank csak is olyan ügyfeleket szolgál ki, akik bizonyítani tudják törvényesen a személyazonosságukat. Ezenfelül belső szabályzattal rendelkezik, ügyfél átvilágítási rendszert használnak és a bank együttműködik a bűnüldöző szervekkel. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/PenzmosasElleniKuzdelem>)

Az OTP Bankcsoport tehát egy komplex szervezet, mely elsősorban pénzügyi szolgáltatásokat biztosít a lakosság, a vállalati és az önkormányzati szféra számára, azonban e szolgáltatás mellett még számos társadalmi tevékenységet végez. Ezzel biztosítja a versenyelőnyét és piacvezető szerepét a többi pénzügyintézettel szemben.

2 Gyakorlati napló

Hét	Tevékenység	Leírás
1.	Számlaanyagok lerakása	A napok során keletkező, különböző vállalkozói számlával kapcsolatos iratanyagokat kellett az irattárba, a megfelelő számla mappába elhelyezni.
2.	Számlaanyagok lerakása	A napok során keletkező, különböző vállalkozói számlával kapcsolatos iratanyagokat kellett az irattárba, a megfelelő számla mappába elhelyezni.
3.	Számlaanyagok lerakása	A napok során keletkező, különböző vállalkozói számlával kapcsolatos iratanyagokat kellett az irattárba, a megfelelő számla mappába elhelyezni.
4.	Számlaanyagok lerakása	A napok során keletkező, különböző vállalkozói számlával kapcsolatos iratanyagokat kellett az irattárba, a megfelelő számla mappába elhelyezni.
5.	Lakossági számla megszüntetés	Megszűnt lakossági számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.
6.	Lakossági számla megszüntetés	Megszűnt lakossági számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.
7.	Lakossági deviza számla megszüntetés	Megszűnt lakossági deviza számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.

8.	Lakossági deviza számla megszüntetés	Megszűnt lakossági deviza számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.
9.	Hitelkártya számla megszüntetés	Megszűnt lakossági hitelkártya számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.
10.	Hitelkártya számla megszüntetés	Megszűnt lakossági hitelkártya számlákat kellett a nyilvántartó rendszerbe felvinni, és az irattárba elhelyezni.
11.	Lakáshitel mappa sorba rendezés	Lejárt lakáshitel mappa tartalmát kellett sorba rendezni, és listát készíteni a tartalomról.
12.	Lakáshitel mappa sorba rendezés	Lejárt lakáshitel mappa tartalmát kellett sorba rendezni, és listát készíteni a tartalomról.
13.	Lakáshitel mappa sorba rendezés	Lejárt lakáshitel mappa tartalmát kellett sorba rendezni, és listát készíteni a tartalomról.
14.	Ügyintézés megfigyelése	Az MKV osztályon figyelhetem meg néhány ügyintézés menetét.

3 Feladatok bemutatása

3.1 Ismertesse a bank (intézmény) fő profiljába tartozó tevékenységeket lakossági és vállalati ügyfélkörre lebontva.

Az OTP Bank számos lehetőséget kínál mind a lakosság, mind a vállalati ügyfelei részére. Fő profiljába tartozik például a különböző hitelek nyújtása, számlavezetés, bankkártya szolgáltatások.

Magánszemélyek részére kétféle hitelkonstrukciót szolgáltat a bank. Első a lakás célú hitel. Lakás célú hitelen belül lehet új, vagy használt ingatlan vásárlásra és ingatlan építéshez igényelni. Illetve meglévő lakás felújítására, korszerűsítésére és bővítésére. Lehetőség van még szabad felhasználású hitel felvételére is. Ide tartoznak a személyi kölcsönök, hitelkártyák, folyószámlahitelek és a babaváró kölcsön. Magánszemélyeknek lehetőséget kínál a bank számlacsomagok nyitására. Ezek a Junior, Smart számlacsomagok, melyek a fiatalabb korosztályt célozzák meg és vannak még a rendszeres jövedelemmel rendelkező, vagy prémium ügyfeleknek ajánlott számlacsomagok. A bank szolgáltatásai közé tartozik még a betétikártya, hitelkártya és prepaid kártya szolgáltatás is. Megtakarítások terén is találhatunk szolgáltatásokat. Ezek lehetnek különböző betétek, értékpapírok, nyugdíj előtakarékosági számlák. Az OTP Bank kínálatában megtalálhatóak a befektetések is. Akár személybiztosítást, akár ingatlanbiztosítást keresünk. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Maganszemelyek>)

Vállalkozások számára is számos lehetőséget nyújt az OTP Bank. Legfontosabb ezek közül a vállalkozói számlavezetés, mely kimondottan vállalkozások számára kedvező feltételeket kínál. Legyen szó akár csoportos átutalásról, beszedési megbízásokról, forint lekötésről mindezeket forint vagy devizaszámla esetében. Vállalkozások számára is elérhető számos hitel lehetőség, melyek a vállalkozás fejlesztéséhez szükségesek. Ilyenek a rövid lejáratú hitelek, hosszú lejáratú hitelek, illetve a speciális agrárhitelek. Az OTP Bank lehetőséget biztosít a vállalkozásoknak a betételhelyezésre és értékpapír befektetésre is. Azoknak a vállalkozásoknak, amelyeknek vezetett számlájuk van az OTP Banknál, lehetőségük van a kártyaelfogadási szolgáltatást igénybe venni. Ez magába foglalja a POS telepítést és hálózat kialakítását, ehhez kapcsolódó oktatást és üzemeltetést, karbantartást. Így a POS terminál segítségével a vállalkozások bankkártya elfogadására is alkalmasak lesznek. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV>)

3.2 OTP Bank lakossági és vállalkozói számlacsomagok és bankkártyái

Az OTP Bank magánszemélyek részére ötféle forint számlacsomagot kínál, függően attól, hogy hány éves az ügyfél, van-e rendszeres jövedelme, vagy hogy prímium ügyfél kategóriába tartozik-e.

Első számlacsomag a Junior, mely a 14 és 24 év közötti fiatalokat célozza a számukra kedvező számlavezetési díjakkal. Kimondottan fiataloknak és diákoknak alakították ki. A számlacsomag díjai a következők:

- A számlavezetési díja 0 forint.
- ATM-kézpénzfelvételnél OTP ATM esetén 112 Ft és a felvett összeg 1,49%-a, egyéb automatáknál pedig 620 Ft és a felvett összeg 0,6%-a kerül levonásra.
- Átutalási díjként az átutalt összeg 0,35%-a, de maximum 10 981 Ft kerül levonásra.
- Internetbank és mobilalkalmazás használati díja 0 Ft.
- Csoportos beszedési díj esetén 50 Ft és a beszedési díj 0,3%-a, de maximum 10 981 Ft kerül levonásra.
- Egyéb kedvezmények nem igényelhetők.

Ajánlott bankkártyája egy Mastercard típusú, nem dombornyomott kártya, mely érintéses fizetés funkcióval rendelkezik és semmilyen plusz költséggel nem jár.

Második a Smart számlacsomag, melyet 18 és 35 éves kor között ajánlanak. Előnye, hogy használati szokásainkhoz igazíthatjuk különböző választható kedvezményekkel. A számlavezetés díjai a következők:

- Számlavezetési díj 0 Ft, ha a jövedelem eléri a minimálbért, ellenkező esetben 764 Ft/hó.
- ATM-kézpénzfelvétel esetén 112 Ft és a felvett összeg 1,49%-a, idegen banki automatánál pedig 1 117 Ft és a felvett összeg 0,6%-a.
- Internetbanki ügyintézés díja 0 Ft.
- Csoportos beszédés díja 27 Ft.
- Ehhez a számlához igényelhetünk különböző kedvezményeket annak érdekében, hogy kártyahasználati szokásaink szerint csökkentsük a használati díjakat. legtöbb előnyt az All-in csomag kínál, mely tartalmaz havi 2 díjmentes kézpénzfelvételt, 250 000 Ft-ig díjmentes átutalást, SMS szolgáltatást, illetve az éves díj elengedését, ha 600 000 Ft értékben vásárolunk az adott évben. Ennek a csomagnak a díja havonta 1 691 Ft.

Ajánlott bakkártya a számlacsomaghoz egy Mastercard nem dombornyomott kártya, mely érintéses fizetés funkcióval van ellátva. Ennek külön díja a második évtől 2 475 Ft.

Következő számlacsomagot a rendszeres jövedelemmel rendelkező ügyfeleknek ajánlják. Ez a csomag kétféle lehetőséget kínál, attól függően, hogy online, vagy személyesen akarjuk-e az ügyeinket intézni. Használati díjai a következők:

- Számlavezetési díja 0 Ft az első 6 hónapba, ezt követően 438 Ft/hó.
- Az ATM-kézpénzfelvétel OTP ATM esetén 112 Ft és a felvett összeg 1,49%-a, idegen ATM esetén pedig 1 117 Ft és a felvett összeg 0,6%-a.
- Az átutalás díja az aktív csomagnál 327 Ft/hó 100 000 Ft-ig, a klasszikus csomagnál pedig az átutalt összeg 0,35%-a, de maximum 10 981 Ft.
- Ügyintézés szempontjából az aktív csomag 164 Ft/hó, míg a klasszikus csomag 0 Ft/hó díjat számít fel, de az internetbankhoz csak korlátozott a hozzáférés.
- Csoportos beszédésnél az aktív csomag 50 Ft és a beszédett díj 0,3%-a, de maximum 10 981 Ft, a klasszikus csomag pedig 163 Ft/hó díjat számít fel.
- Mindkét csomagnál lehetőség van kedvezmények igénylésére, mint például ingyenes átutalás, ingyenes kézpénzfelvétel egy adott havidíj ellenében.

Kártyák közül választhatunk Mastercardot, melynek kibocsájtási díja 2 244 Ft, és a második évtől 5 064 Ft használati díjat számolnak fel. Választhatunk még Visa Kártyát, mely egy dombornyomott kártya. Kibocsájtási díja 1 682 Ft és a második évtől 8 447 Ft éves díjat számolnak fel. Van még lehetőség dombornyomott Mastercard kártyát választani, 1 682 Ft kibocsájtási díjért, és a második évtől 8 447 Ft éves díjért. Legutolsó lehetőségünk egy nem dombornyomott Visa kártya, 2 244 Ft kibocsájtási és a második évtől 5 064 Ft éves díjért.

Minden kártyatípus rendelkezik érintéses fizetéssel.

(<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek>)

Magánszemélyként lehetőség van még devizaszámlát nyitni. Ez azoknak kedvező, akik külföldön dolgoznak, devizában kapja a munkabérét, vagy sokat tartózkodik külföldön. Az OTP Banknál 12 féle devizaszámla nyitására van lehetőség. A devizaszámla kamata 0,01% és 11% közötti függően a devizanemtől és a számla nagyságától. Az euró devizaszámlához Mastercard devizakártyát lehet igényelni, melyhez tartozik balesetbiztosítás és ingyenes vásárlás. Nem euróban vezetett devizaszámlához nem igényelhető betéti kártya.

(<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek/Deviza>)

Az OTP Bank kínálatában 13 számlacsomag szerepel vállalkozások számára, ezeket egy táblázatban fogom összehasonlítani.

1. Táblázat: Vállalkozói számlacsomagok

Számlacsomag	Előnyök	Számlavezetési díjak
E-számlacsomag	- egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes - havi első 10 db elektronikus belföldi forint eseti átutalás díja 0 Ft - OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	- Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 4 395 Ft/hó - Bankon belüli elektronikus átutalás: 0,085%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft - Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,11%, min. 127 Ft, max. 119 323 Ft
Standard számlacsomag	- egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes - havi első OTP ATM-ből történő készpénzfelvétel díja 0 Ft - OTPdirekt internetbank szolgáltatással bővíthető	- Számlavezetési díj havi gyakoriságú, papíralapú kivonat kiküldése esetén: 2 837 Ft/hó - Bankon belüli átutalás: 0,14%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft - Bankon kívüli átutalás: 0,16%, min. 260 Ft, max. 119 323 Ft
Start számlacsomag	- egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes - havi első OTP ATM-ből történő készpénzfelvétel díja 0 Ft - havi első 2 db elektronikus bankon kívüli eseti átutalás díja 0 Ft - OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	2 éves számlavezetési múltig - Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 565 Ft/hó - Bankon belüli elektronikus átutalás: 0 Ft - Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,16%, min. 324 Ft, max. 119 323 Ft
Bázis számlacsomag	- egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes első évben - számlacsomag mindössze 112 Ft-os havidíjtól - OTPdirekt internetbank szolgáltatással bővíthető	- Számlavezetési díj havi, papíralapú kivonat esetén: 112 Ft/hó - Bankon belüli átutalás: 0,18%, min. 195 Ft, max. 119 323 Ft - Bankon kívüli átutalás: 0,55%, min. 685 Ft, max. 119 323 Ft

Komfort számlacsomag	• OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft • egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • kedvezményes sávós látra szóló kamatozás a pénzforgalmi számlán • vállalt számlaforgalomtól függő kedvezmények	• 100 millió Ft-os éves terhelési számlaforgalom vállalása esetén - Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 3 195 Ft/hó - Elektronikus átutalás: Bankon belüli: 0,05%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft - Bankon kívüli: 0,09%, min. 127 Ft, max. 119 323 Ft
Gold számlacsomag	• OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft • egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • korlátlan számú bankon belüli forint eseti átutalás 0 Ft • havi első 20 db elektronikus indított forint belföldi bankon kívüli eseti átutalás 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 16 710 Ft/hó • Bankon belüli elektronikus átutalás: 0 Ft • Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,11%, min. 127 Ft, max. 119 923 Ft
E-deviza plusz számlacsomag	• egy forint és egy deviza pénzforgalmi számla • egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • havi első 10 db elektronikus belföldi eseti átutalás díja 0 Ft • OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 7 264 Ft/hó • Bankon belüli elektronikus átutalás: 0,085%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft • Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,11%, min. 127 Ft, max. 119 323 Ft
Standard deviza plusz számlacsomag	• egy forint és egy deviza pénzforgalmi számla • egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • havi első, OTP ATM-ből történő készpénzfelvétel díja 0 Ft • deviza és nemzetközi forint átutalási/jóváírási kedvezmények	• Számlavezetési díj havi, papíralapú kivonat esetén: 5 787 Ft/hó • Bankon belüli átutalás: 0,14 %, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft • Bankon kívüli átutalás: 0,16 %, min. 260 Ft, max. 119 323 Ft
TERRA számlacsomag	• Elkülönített forint bankszámla a mezőgazdasági támogatások kezeléséhez • OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 2 869 Ft/hó • Bankon belüli átutalás: 0,13%, min. 68 Ft, max. 114 463 Ft • Bankon kívüli átutalás: 0,15%, min. 234 Ft, max. 114 463 Ft
Non-profit számlacsomag	• bankon belüli elektronikus eseti átutalások díja 0 Ft • havi első elektronikus bankon kívüli eseti átutalás díja 0 Ft • OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal - megtakarítási feltétel teljesítésével: 394 Ft/hó • Bankon belüli elektronikus átutalás: 0 Ft • Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,22%, min. 234 Ft, max. 119 323 Ft
Patika számlacsomag	• kedvezményes forint belföldi eseti átutalási díjak • kedvező, sávós látra szóló kamatozás a pénzforgalmi számlán • egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 2 168 Ft/hó • Bankon belüli átutalás: 0,05%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft • Bankon kívüli átutalás: 0,09%, min. 127 Ft, max. 119 323 Ft
Jog-Ász számlacsomag	• OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 1 083 Ft/hó

	• egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • kedvezményes forint belföldi eseti átutalási díjak	• Bankon belüli átutalás: 0,05%, min. 38 Ft, max. 119 323 Ft • Bankon kívüli átutalás: 0,09%, min. 127 Ft, max. 119 323 Ft
Könyvelői számlacsomag	• egy Mastercard Unembossed Üzleti kártya éves díj mentes • OTPdirekt internetbank szolgáltatás havi díja 0 Ft • havi első két elektronikus bankon kívüli, belföldi, forint eseti átutalás 0 Ft	• Számlavezetési díj elektronikus számlakivonattal: 530 Ft/hó • Bankon belüli elektronikus átutalás: 0 Ft • Bankon kívüli elektronikus átutalás: 0,16%, min. 324 Ft, max. 119 323 Ft

Forrás: (https://otpbusiness.hu/face/#!product_selector)

3.3 OTP Bank által nyújtott hitelek magánszemélyek és vállalkozások részére, és a hitelezés folyamata.

Magánszemélyek részére kétféle hitellehetőség elérhető. Az egyik a lakásvásárlásra, felújításra szolgáló hitelek, a másik pedig a szabad felhasználású hitelek.

A lakáshitelt új, hasznát ingatlan vásárlására vagy ingatlan építésre, illetve meglévő ingatlan felújítására, korszerűsítésére és bővítésére igényelhetjük. Jellemzője, hogy a felvehető hitel összegét két dolog határozza meg. Első az adósok jövedelme, ha összesen nem éri el a nettó 500 000 Ft-ot, akkor maximum a jövedelem 50%-a használható törlesztésként. E fölött pedig 60% használható. Ilyen jövedelemnek számít például a munkabér, nyugdíj, családi pótlék. Más hitelek megléte esetén, azok törlesztőrészletét le kell vonni a jövedelemből. A második a hitel fedezetéről szolgáló ingatlan, melynek 80%-a lehet a hitel összege, a maradék 20% pedig önerőként kell fizetnünk. A választható futamidő 6 és 30 év közé tehető és a THM 3,2% és 10,6% között változik. Ingatlanhitel felvétel esetén szükség van többek között az adósok utolsó 3 hónapnyi jövedelem igazolására, családi kedvezmények igazolására, a fedezet igazolására, bankszámlakivonatra. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/Lakashitel>)

Szabad felhasználású hitel a személyi kölcsön. 500 000 Ft-tól 8 000 000 Ft összegig lehet igényelni. A futamidő 2 és 7 év között változtatható és a THM 22,3% és 8,4% között változik a felvett összeg nagyságától függően. (<https://www.otpbank.hu/portal/hu/SzabadFelhasznalasuHitelek>)

A vállalkozói hitellel kapcsolatban pedig egy esettanulmányt szeretnék megosztani, amelyet a gyakorlatom során figyelhettem meg.

A gyakorlat tizennégy hete alatt bepillantást nyerhettem a mikro- kis- és középvállalatok finanszírozásába. Mikrovállalkozásnak az a vállalkozás minősül, amelynek az összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak felel meg. Kisvállalkozásnál az összes foglalkoztatott létszám maximum 50 fő, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege maximum 10 millió eurónak

felel meg. Középvállalkozásnál pedig 250 foglalkoztatotti létszám a maximum, illetve éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg. Ezen az osztályon hitelezik mind a társas, mind egyéni vállalkozásokat. Míg a nagyobb vállalatokat, alapítványokat, önkormányzatokat és egyesületeket a kis- és középvállalkozási osztály finanszírozza ami ettől külön osztály. Egy nap a tanácsadók mellett ülve egy személyes tanácsadást, hitelezés tekinthettem meg. Az ügyfél finanszírozási igénnyel jelent meg. A tárgyalás során sikerült kideríteni hogy a vendéglátással foglalkozó vállalkozó egy kisebb étterem tulajdonosa. Ezen kívül kiderült hogy 2019-ben 150 millió forintos árbevételt realizált és az adózott eredménye 3 millió forint volt. Saját tőkéjének nagysága és egyéb adatai a KO kritérium szempontjából a hitelezésre megfelelték. A KO kritérium kiköti, hogy az utolsó két év és az adózás előtti eredménye nem lehet mínusz, az utolsó év tőkéje sem lehet negatív, illetve nem lehet tartozása a NAV felé és nem állhat felszámolás alatt. A 2020-as éve gyengére sikerült, mivel márciusban be kellett zárnia a pandémiás helyzet miatt. A vírushelyzet sok vállalkozót érintett, néhányuknak a vállalkozásuk teljes bezárását eredményezte. Ezért 3 hónap alatt kellett a bevételét kitermelni. Alkalmazottjaiból is lecsökkentette a létszámot, a 15 alkalmazottból ötöt el kellett bocsájtania. Az e helyzet miatt létrejött állami támogatást is felvette, de az a megígért időn belül nem jött meg. Ebből kifolyólag a 2019-es év alapján szeretett volna hitelt felvenni. A hitelezés célja egy kis panzió 5-6 szobával. Ennek megvalósításához szüksége volt 50 millió forintra, de csak 12 millió forint önerő állt rendelkezésre, a maradékot szeretné hitelből pótolni. A hitelező több hitellehetőséget is felvázolt neki. Az első egy szabad felhasználású forgóeszköz hitel, mellyel maximum 37,5 millió forintot tud kölcsönözni, mert az előző évi árbevétel 25%-nak az erejéig lehet róla rendelkezni a bank előírása alapján. A második egy beruházási hitel, amelyet az előző évi árbevétel 40%-ig tudja érvényesíteni, de több a kamata mint az előző lehetőségnek, hiába törlesztené 10 évig. A szabad felhasználású hitel kamata 0,2%, míg a beruházási hitelé 2,5%. A kamat és egyéb költségek miatt a szabad hitel részesíti előnyben. A szabad felhasználású hitelt 3 év futamidőre szeretné igényelni. Ebből 5 hónap türelmi időt kér (a megengedett maximum 8 hónap lenne) ami azt jelenti, hogy ez idő alatt csak a kamatot kell fizetnie a bank részére. Ebből kifolyólag 31 hónap alatt kell majd a maradék összeget törleszteni. Mivel a tulaj úgy gondolja hogy addigra beindul mind a kettő vállalkozása, lesz lehetősége ennyi idő alatt megfelelően törleszteni. 2021-re 200-250 millió forint bevételre számít. Hitel felvételéhez elengedhetetlen valamilyen fedezet, ami a magánszemély készfizető kezességé. Ennek kritériuma hogy a hiteligenylő a cégben legalább 50% tulajdonosi hányaddal rendelkező tag legyen. Ezenkívül még igénylést kell benyújtani a Garantiqua Hitelgarancia Zrt-felé, amely

90% kezességet vállal a bank felé, abban az esetben ha az ügyfél fizetéseképtelenné válna. Az ügyfél ezen információk után úgy döntött hogy megállapodást köt a hitellel kapcsolatban. Ezenkívül hallotta, hogy 10 millió forintos gyorskölcsönt is igénybe lehet venni, melyet árubeszerzésre és a dolgozók bérezésére lehet fordítana. Az ügyintéző tájékozódása alapján jogosult lehet a Magyar Fejlesztési Bank által kidolgozott hitel konstrukcióra. Először megvizsgálja hogy a főtevékenység megfelel-e, illetve fontos szempont hogy a 2019-es évet nyereségesen zárta-e. A gyorskölcsön 0% kamattal 10 évre, ebből 3 év türelmi idővel lehet felvenni. Viszont az első 18 hónapban el kell számolni a hitel felhasználásáról. Az ügyfél ennek tudatában csak 5 millió forintot szeretne felvenni, mivel ennyivel még el tud számolni. A hitel elbírálásához szükségesek különböző dokumentumok. Ezek a 3 napnál nem régebbi cégkivonat, ügyvezető aláírási címpéldánya, társasági szerződés, 2019-es éves beszámoló, 30 napnál nem régebbi NAV adóigazolás, 2018-2020-as főkönyvi kivonat, ügyvezető tulajdonos személyi okmányai illetve a hitel kérelmi nyomtatvány. A hitel engedélyezése több lépcsőfokon történik. Első lépés hogy a fiók kollegája publikálja az ügyletet, melyet a központban a döntés előkészítő átnézi és továbbítja döntéshozó felé. Az engedélyezés hitelfelvételre körülbelül 2 hetet vesz igénybe. Mivel az ügyfélnek, az Otp banknál van számlája, ezek a folyamatok gyorsabban végbe mennek. Ezen kívül vizsgálni kell hogy az ügyfélnek milyen sorbaállítás volt a számláján, volt-e 50.000 forintot meghaladó NAV sorbaállása. Ezért az egy határozatért lassabban érkezett meg a határozat, ezért kivétel ágon engedélyezték. Az ügyfelet tájékoztatták a fejleményekről, a szerződést még aznap aláírták. A szerződéskötés folyósításához szükséges még a Garantiqua felé kérelmet kell benyújtani, és a folyósítást engedélyezik. Közben az 5 millió forint gyorskölcsönt is elbírálták és folyósították. Annyiban különbözik az előző hiteltípustól, hogy a szerződést okiratba kell foglalni. A tulajdonos nagyon megörült ennek a hírnek. Sikerült fellendíteni a vállalkozásait, így tovább tudta folytatni a munkásságát.

(<https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV/Hitelezes>)

Források

1. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/Tortenet>
2. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Rolunk/StrategiaJovokep>
3. <https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/vallalati-felelossegvallalasesfenntarthatosag/celkituzesek>
4. <https://www.otpfenntarthatosag.hu/hu/felelos-szolgaltatas/etikus-uzleti-magatartas-esbiztonsag/penzugyi-stabilitas>
5. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Maganszemelyek>
6. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV>
7. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek>

8. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/Bankszamlak/Ujatszeretnek/Deviza>
9. https://otpbusiness.hu/face/#!product_selector
10. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/SzabadFelhasznalasuHitelek>
11. <https://www.otpbank.hu/portal/hu/MKV/Hitelezes>

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

Gecse Félix

Gazdálkodási és menedzsment
felsőoktatási szakképzés,
Kis- és Középvállalkozások szakirány

Tőzsdei befektetések fajtái és elemzési módszerei

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	4
1 Tőzsde alapjai, működése.....	4
1.1 Tőzsdei termékek kategóriái.....	5
1.1.1 Devizapiac.....	5
1.1.2 Árupiac.....	6
1.1.3 Részvények.....	6
1.1.4 Indexek.....	6
1.1.5 Kriptovaluta.....	6
1.2 Grafikonok típusai.....	7
1.2.1 Vonal diagram.....	7
1.2.2 Bar diagram.....	7
1.2.3 Japán gyertya.....	7
1.3 Kereskedési időtávok.....	8
1.3.1 Hosszútávú kereskedés.....	8
1.3.2 Rövidtávú, középtávú kereskedés.....	8
1.3.3 Napon belüli kereskedés.....	8
1.3.4 Skalp.....	9
2 Elemzési módszerek.....	9
2.1 Fundamentális elemzés.....	9
2.1.1 P/S mutató (Price/Sale).....	9
2.1.2 P/E mutató (Price/Earnings).....	10
2.1.3 P/B mutató (Price/Book).....	11
2.1.4 Quality junk stratégia.....	11
2.1.5 Osztalék számítás.....	12
2.2 Technikai elemzés.....	12
2.2.1 Trendek.....	13
2.2.2 Csatornák.....	14
2.2.3 Alakzatok.....	15
Trenderősítő alakzatok.....	16
Trendváltó alakzatok.....	17
2.2.4 Indikátorok.....	20
Trendkövető indikátorok.....	20
Mozgóátlagok.....	20
Két mozgóátlag.....	21
Három mozgóátlag.....	21
MACD indikátor.....	22

CCI	22
Momentum indikátorok	23
RSI.....	23
Stochastic	23
Momentum	24
Forgalom alapú indikátorok	25
Accumulation/Distribution.....	25
Chaikin Money Flow.....	26
On Balance Volume	26
Percentage Volume Oscillator.....	26
Volatilitást mérő indikátorok	26
Bollinger szalag.....	26
Average True Range.....	27
3 Kereskedő robotok	27
4 Összefoglalás.....	28
Irodalom jegyzék.....	29
Ábrajegyzék	29

Bevezetés

Azért választottam ezt a témát, mert régóta érdekel a tőzsde világa. Érdekesnek találom, hogy miként lehet e téren a jövőbe látni az árfolyamok terén, és milyen hatások képesek mozgatni azt. Elképesztő mennyi minden befolyásolhat egy adott árfolyamot. Ezért ennek a tudásnak mind birtokában kell lenni, ha valaki eredményesen akar a tőzsdén kereskedni.

A dolgozatomban ezeket a tényezőket szeretném kifejtetni a tőzsde működésének alapjaival, és elemzési módszereivel egyetemben. Kitérek majd arra, hogy mi az a tőzsde mint fogalom, hogyan jön létre, mik vannak rá hatással. Hogyan tud valaki a tőzsdén kereskedni, milyen alap tudások szükségesek hozzá. Ezek után bemutatom a legnépszerűbb elemzési módszereket, mind technikai, mind fundamentális szinten. Ezeket gyakorlati példával is alátámasztanom, illetve konklúziókat vonnék ezek hatékonyságáról. Végül pedig a kereskedő robotokról ejtenék pár szót.

1 Tőzsde alapjai, működése

A Tőzsde az a hely ahol befektetők különböző termékekkel kereskednek egymás között. Egy nyílt, központosított piac, amelyen a tőke szabadon áramolhat vevő és eladó között. Eredetileg arra találták ki, hogy az olyan cégek amelyeknek tőkére volt szükségük, egy alternatívát kínálnak a bankok hiteleivel szemben. A bankok hiteleinek magas kamatköltségei helyett a magán befektetők pénzével növeljék a tőkéjüket, így sokkal költséghatékonyabban jutva pénzhez. Ez a befektetőknek jövedelmező, mivel általában valamilyen jutalmat kaptak a befektetett pénzükkel arányosan. Ilyen például, hogy szavazati jogot kaphattak az adott cégben vagy évente osztalékot fizettek az adott év teljesítménye és a befektetett összeg nagyságával arányosan.

Ma már a tőzsde bárki által elérhető, de csak a megfelelően képzett személy végezhet adás vételt, ilyenek a bankok, brókercégek. Ha úgy döntünk, hogy venni szeretnénk egy részvényt, akkor a tényleges vételt ők fogják intézni nekünk. A mai modern világban már nem telefonon kell a brókerünkkel tartani a kapcsolatot, hanem könnyedén interneten keresztül egy kattintással kereskedhetünk. Régen, ha vettünk egy részvényt azt fizikális bizonylat formájában kaptuk meg. Ma már fizikailag nem kerül hozzánk semmi, minden adás vételt szervereken tárolnak, így lehetőség van egy ügyletet másodpercek alatt elvégezni.

A kezdeti részvények mellett ma már számos opciónk van kereskedésre, ilyen például a deviza vagy az árupiac. Ezeknek az árát az adott termék kereslet kínálata határozza meg. Az aktuális adott áron tudunk vásárolni vagy épp eladni attól függően, hogy szerintünk az ára le vagy felfele

fog mozdulni. Nyereségünk akkor lesz ha egy terméket alacsony áron veszünk és magas áron adunk tovább, vagy magas áron adunk és utána vesszük vissza alacsony áron. Tehát a tőzsde lényege, hogy előre tudjunk spekulálni az árfolyam mozgásával kapcsolatban, majd jó döntések árán ebből profitálni tudjunk. A tőzsde nem egyszerű játék, nem lehet folyamatosan nyerni. Sok türelem és kitartás szükséges, mivel hosszútávon el kell viselnünk, hogy néha veszünk is. Ehhez kell megfelelő kockázatelemzés, szükségesek különböző kereskedési stratégiák amelyek úgy vannak kialakítva, hogy a lehető legnagyobb nyereséget tudjuk elérni az adott instrumentumon, illetve rengeteg tudás és információra is szükségünk van.

A tőzsdében szinte elengedhetetlen a tőkeáttétel. Mivel például a deviza kereskedésnél olyan kicsi az árfolyam változása, hogy tőkeáttétel nélkül legalább milliós nagyságú letétet kellene használnunk ahhoz, hogy használható összeget tudjunk realizálni. Működése egyszerű. Ha mondjuk tízszeres áttétellel kereskedünk, akkor ha tízezer forint a letétünk, százezer forintnyi összeggel kereskedünk valójában. Fontos még megemlíteni a spread¹-et, ez a bróker haszna. Lényegében ugyan az mint a valuta váltóknál, csak sokkal kisebb értékű. Ha például veszünk valamit, azt valamivel nagyobb árfolyamon teljesítik mint a piaci ár. Ezért van az, hogy minden kötésnél mínusz értékből indulunk. Szót szeretnék ejteni még az úgynevezett pip²-ekről. A pip egy egységnyi elmozdulást jelent. Egy pip általában a lehető legkisebb elmozdulást jelenti. Az árfolyam mellett ez a másik módszer amit a kereskedők használnak deviza kereskedésnél.

1.1 Tőzsdei termékek kategóriái

Számos olyan termék van a tőzsdén amivel kereskedhetünk. Ezek között vannak melyek rövidebb, vagy hosszabb távú kereskedésre alkalmasak. Ennek függvényében meg kell találnunk a nekünk legmegfelelőbbet.

1.1.1 Devizapiac

Az egyik legnépszerűbb fajtája a tőzsdei termékeknek. Szokták még Forex³-nek is hívni. Jellemzően a napi és scalp kereskedési időtávokat szokták alkalmazni a deviza kereskedésnél. Ennél a terméknel két különböző devizapár árfolyam különbségével kereskedünk. Ilyen például az EUR/USD vagy USD/CHF. Szinte minden devizapár megtalálható. A deviza kereskedésnél szinte kizárólag technikai elemzést használunk kereskedés során.

---

¹ Spread: Angol kifejezés, a tőzsdében a vételi és eladási ár különbségét jelöli.

² Pip: Angol kifejezés, A tőzsdében használt egyfajta mértékegység az érmozgásra.

³ Forex: Az angol foreign exchange (valutaváltás) szavakból tevődik össze.

1.1.2 Árupiac

A áru piacon olyan instrumentumokat találhatunk, mint az arany, ezüst, olaj, cukor. Ezeket inkább hosszú, több éves távlatokban szokták kereskedni. Legnépszerűbb közülük az arany. Szinte minden nagyobb befektető tart aranyat fizikálisan, vagy tőzsdén keresztül, mivel hosszú távon nem veszít az értékéből, ellentétben bármilyen valutával.

1.1.3 Részvények

A másik legnépszerűbb kereskedési forma. A részvényeket egy cég bocsájtja ki annak reményében, hogy azokat a befektetők megvásárolják, így megnövekedett tőkéhez juthatnak, hogy tovább tudják fejleszteni vállalkozásukat. Ilyenek például a MTelekom, OTP vagy Amerikában az Apple cég. Sok esetben a cég osztalékot fizet a nyereségből azoknak, akik vettek az általuk kínált részvényből. Ezen kívül a részvény ármozgása is nyereséggel kecsegtethet. Részvényekkel közép- és hosszútávon kereskednek, és technikai és fundamentális elemzést is használnak.

1.1.4 Indexek

Az indexek egy adott ország tőzsdéjén forgó legnagyobb kapitalizációjú részvényeit tartalmazza. Ezeknek a részvényeknek a súlyozott ára lesz az index ára. Például A Budapesti Értéktőzsdének az indexe BUX, mely olyan Magyar részvényeket tartalmaz mint a MOL, MTelekom, OTP, Richter és még sok más. A legnépszerűbb index Amerikában található, az úgynevezett S&P 500, mely Amerika 500 legnagyobb cégét foglalja magába. Indexekkel hosszú távon érdemes kereskedni. Nagy előnye, hogy éves távlatokban szinte biztos, hogy az ára növekszik, így egy alacsonyabb kockázatú befektetésnek minősül.

1.1.5 Kriptoaluta

A kriptoaluták olyan decentralizált eszközök, melyek a hagyományos devizákat hivatottak felváltani. Első ilyen volt a Bitcoin, de ma már számost altcoin⁴ is jelen van, ilyen az Ethereum. Valós belső érték nélküli, digitális fizető eszközök. Értéke csupán annyi, amennyit a használói, a bizalmukkal megszavaznak. Előnye, hogy decentralizált, tehát nem áll senkinek a felügyelete alatt. Működése az úgynevezett blokklánc technológián alapul. Ez azt jelenti, hogy míg például egy deviza adásait-vételeit egy központi bankrendszer tárolja, addig a blokkláncban minden résztvevő jelen van, és a tranzakciókat szétszórva tárolják titkosított formában. Sokan ezt tartják

---

⁴ Altcoin: A Bitcoin és alternatív szavak összeolvadásából keletkezett, a Bitcoinon kívül minden kriptoalutát ebbe a kategóriába sorolnak.

a jövő fizető eszközének előnyei miatt. Viszont számos hátránya is van, például az extrém magas volatilitás. Egy nap alatt akár több mint 20%-ot is mozoghat az ára, ami értékmegőrzés szempontjából nem a legjobb. Aki viszont kereskedni szeretne vele, hatalmas nyereségre tehet szert (Cryptofalka, 2020).

1.2 Grafikonok típusai

A grafikonokat arra használjuk, hogy bizonyos időnként rögzítve legyen az ár egy grafikonban, melynek egyik tengelye az idő, másik az ár. Ezeket összekötve kapjuk a grafikont, amivel könnyen át láthatóak az árváltozások és egyszerűen kivehetők a különböző alakzatok. A grafikonoknak három típusát használjuk.

1.2.1 Vonaldiagram

Ez a diagram típus a legegyszerűbb, és legrégebbi. Lényegében a vonal útját a záró árak határozzák meg az adott időtáv függvényében. Egyszerűen áttekinthető, könnyen fel lehet ismerni rajta az alakzatokat. Viszont precízebb elemzésekre nem alkalmas.

1.2.2 Bar diagram

Az alap vonaldiagram kevés információt hordoz magában a lehető legprecízebb elemzéshez, ezért találták ki ezt a fajta diagramot. Annyiban különbözik a vonaldiagramtól, hogy nem egybefüggő, illetve záróáron kívül a nyitót, napi maximum és minimum árat is tartalmazza. Ezzel lehetővé téve egy hatékonyabb árelemzést. Az árfolyamot egy függőleges vonal jelöli, melynek teteje a maximum, alja a minimum árat jelöli. Ezen van két vízszintes vonal, a bal oldali a nyitó, a jobb a záró árat mutatja.

1. ábra: Bar diagram

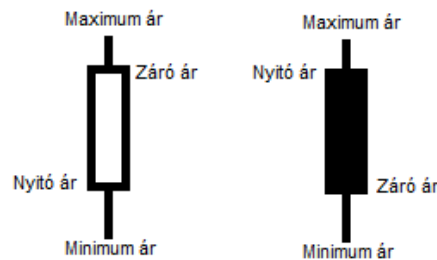
Forrás: saját szerkesztés

1.2.3 Japán gyertya

A japán gyertya lényegében ugyan az mint az előző diagram típus, a különbség csak annyi, hogy a maximum, minimum árat a gyertya kanóca, míg a nyitó és záró árat a gyertya teste

jeleníti meg. Általában a nyitáshoz képest az emelkedő árat egy fehér testű gyertya, míg a süllyedőt egy fekete gyertya mutatja.

2. ábra: Japán gyertya

Forrás: saját szerkesztés

1.3 Kereskedési időtávok

A kereskedésnél fontos szempont, hogy milyen időtávon kereskedünk. Ezek a pár másodperctől akár évekig tartók is lehetnek. Mindegyiknek megvan a maga előnye és hátránya, ennek megfelelően kell kiválasztani a saját vérmérsékletünknek legmegfelelőbb kereskedési formát.

1.3.1 Hosszútávú kereskedés

A hosszútávú kereskedők a napos és az a feletti időtávokat elemzik. Sokszor egy pozícióban évekig is bent maradnak és annak osztalékból realizálják a hasznukat. Nem a gyors nyereség hanem a hosszútávú befektetés a cél. Leginkább a hosszú távú trendeket figyelik és legfőképp fundamentális alapon elemzik amibe fektetnek. Viszont nagy tőke kell hozzá, hogy az árfolyam ingadozásokat átvészeljék, és sokszor hosszú időn keresztül lehetnek veszteséges pozícióba (Horváth, 2018).

1.3.2 Rövidtávú, középtávú kereskedés

A rövidtávú kereskedők az órás, négyórás és napos időtávokat használja. Egy pozícióban legalább napokig benne marad, egészen akár hónapokig is. Többször realizál hasznot. Főként technikai elemzést használ, és a középtávú trendeket figyeli (Horváth, 2018).

1.3.3 Napon belüli kereskedés

A napon belüli kereskedők napon belül zárják a pozíciókat, ritkán előfordul, hogy egy napnál tovább maradnak ha a piac úgy engedi. Maximum egy órás időtávot használ. Napi több pozíciót is zárhat. Szinte csak technikai elemzést használnak. A rövid pozíciók miatt kevesebb a realizálható nyereség, ezért magasabb tőke áttétellel kereskednek, hogy kompenzálják a kisebb ármozgásokat. Hátránya, hogy a napi több pozíció több költséggel jár, illetve nagyobb

koncentrációt igényel mint az előbbi kereskedési formák. Cserébe viszont nyugodtan aludhat mivel éjszakára nem hagy nyitott pozíciót (Horváth, 2018).

1.3.4 Skalp

A legnehezebb kereskedési forma. Ez a kereskedő típus pár másodperctől pár percig tartja a pozícióját. Az egy perces időtávot használja. Csak technikai elemzést használ. Extra magas tőke áttétet használnak, mivel 10-20 pip nyereséget realizálnak.

2 Elemzési módszerek

2.1 Fundamentális elemzés

A fundamentális elemzés alapfeltevése, hogy az árfolyamot alapvetően a fundamentális tényezők határozzák meg, és a részvények ára csak rövid időre (legfeljebb 1-2 évre) térhet el a fundamentális értéktől. A fundamentális elemzők a társaság működését, annak értékét és a részvény tényleges belső értékét vizsgálják. Ehhez megpróbálják azokat a tényezőket előre jelezni, amelyek a társaság nyereségének jövőbeli alakulását határozzák meg. A különböző vállalatértékelési eljárások segítségével az adott vállalat reális értékét határozzák meg, így ellenőrizve, hogy egy részvény túl, vagy alul van-e árazva, ebből kifolyólag, hogy venni, vagy eladni érdemes.

Mivel rövidtávon inkább a kereskedők hangulata, pszichológiája a meghatározó, ezért ezt a fajta elemzés kizárólag hosszútávon érdemes alkalmazni. Alkalmazása inkább a nagyobb befektetők körében használatos, mivel egy komoly, mindent átfogó elemzést elkészíteni nem egyszerű feladat, sokszor egy egész csapat dolgozik rajta. Viszont mi is készíthetünk elemzést, ha birtokában vagyunk a megfelelő képleteknek és információknak. Érdemes még az interneten hozzáférhető elemzéseket megtekinteni és értelmezni.

2.1.1 P/S⁵ mutató

Ez a mutató azt mutatja meg nekünk, hogy az adott társaság mérete mekkora arányban áll a megtermelt bevétellel. Tehát egységnyi megtermelt ár bevételért mekkora árat kell fizetni. Kétféle nézetből lehet számolni:

- $P/S = \text{a társaság teljes kapitalizációja} / \text{éves árbevétel}$
- $P/S = \text{részvény ára} / \text{egy részvényre jutó éves árbevétel}$

---

⁵ P/S: A Price (ár) és Sale (eladás) rövidítése.

Mindegyik számítással egy egységnyi mutatót kapunk, mellyel a tőzsdei társaságok összehasonlíthatóvá válnak. Például ha „A” társaság P/S mutatójának értéke kettő, „B” társaságé pedig három, akkor az „A” társaságba éri meg befektetni, mivel itt egy forintnyi árbevétel termelő vállalkozásba fektetünk kettő forintot, a „B” társaság esetén pedig ugyanennyiért három forintot adunk.

A P/S mutató széles körben alkalmazott egyszerűsége miatt. Hosszú idő és alkalmazás után rájöttek, hogy a mutató azoknak a vállalatoknak a részvényét emeli ki, melyek az adott időben népszerűtlenebb a tőzsdén. Ez azért jó mert ezek a cégek pár év múlva sokkal jobban teljesítenek mint a népszerűbb társai, illetve nagyobb az esélye, hogy ezeknek a vállalatoknak a vezetői olyan döntéseket hoznak, melyek nagyobb profitot eredményeznek és erre a többi befektető is felfigyel, így a befektetésükkel népszerűsítik a részvényt aminek hatására felmegy az árfolyama.

A P/S mutató önmagában hordoz némi veszélyt, mivel a cégek kisebb-nagyobb mértékben tudják manipulálni az eredményüket, ami miatt valótlan adatokat kaphatunk. Ezért érdemes ezeket a mutatókat kombinálni, hogy kiszűrjük ezeket a trükközéseket (Attila, Fundamentális elemzés, 2014).

2.1.2 P/E⁶ mutató

A P/E mutató azt vizsgálja, hogy a részvény árához képest mekkora nyereséget termel a társaság. Így kiszámíthatjuk a részvény ára és az egy részre jutó nyereség hányadosát. Kiszámítása egyszerű, mivel az egy részvényre jutó nyereséget a cégek közzé teszik, a részvény árát pedig csak le kell olvasnunk a grafikonról. Népszerűsége miatt szinte minden tőzsdei társaságnak megtalálható a P/E rátája a különböző részvénytársasági portálokon.

A P/E ráta emelkedése arra ad következtetést, hogy a részvény ára nagyobb mértékben növekszik, mint ami a nyereség alapján várható lenne. Például egy társaság árfolyama 100 forint, egy részre jutó nyereség 20 forint, akkor a mutató értéke 5 (100/20) lesz. Ezek után ha a részvény árfolyama nő, de a nyereség nem változik, vagy az árfolyam nagyobb mértékben növekszik, akkor az arányunk nagyobb lesz. Például 200 forint árfolyam osztva 30 forint nyereséggel 6,7-es arányt mutat. Ilyenkor a részvényünk túlárzott, tehát várható, hogy idővel lefele fog majd korrigálni. Ez a mutató természetesen fordítva is alkalmazható, ha a megszokotthoz képest esik az arány, akkor alulárzottságról beszélünk (Attila, Fundamentális elemzés, 2014).

---

⁶ P/E: A Price (ár) és Earnings (nyereség) rövidítése.

Mivel ez a mutató sem egy egységes fix mértékegység, ezért ahhoz, hogy használni tudjuk, össze kell hasonlítanunk az iparágban jelen levő társaságokkal, több éves átlagot kell figyelembe vennünk mind a társaságon belül, mind a versenytársak összességéből. Így a társaság átlagához, vagy a versenytársak átlagához tudjuk viszonyítani a kapott eredményeket. Elemzők megfigyelték, hogy hosszú távon minden részvény a P/E rátájának az átlaga körül ingadozik, tehát a magas átlag feletti P/E mutató (túlárzott) előbb utóbb az átlag alá fog kerülni.

2.1.3 P/B⁷ mutató

A P/B mutató a vállalat könyv szerinti értékét viszonyítja a részvény árfolyamhoz. Úgy számolhatjuk ki, hogy az aktuális árat elosztjuk az egy részvényre jutó saját tőkével. Ha eredményül egynél kisebb számot kapunk, akkor a vállalat piaci értéke alacsonyabb, mint a vállalat könyv szerinti értéke. Ha ez a szám nagyobb mint egy, akkor a vállalat kapitalizációja nagyobb mint a könyv szerinti értéke. Ezzel a mutatóval érdemes olyan cégeket keresni, amelyeknek mutatója egy alatt van. Illetve itt is érvényes, hogy a versenytársak közötti összehasonlítással együtt kell értelmeznünk az eredményt (Attila, Fundamentális elemzés, 2014).

2.1.4 Quality junk⁸ stratégia

Ez a stratégia arra alapoz, hogy amelyik részvény minőségi, abba biztosan megéri fektetni, hiszen a világ legnagyobb befektetői is minőségi részvénybe fektetnek. A minőségi részvények kiszűrésében négy fő szempont játszik szerepet:

- A magas jövedelmezőség
- Növekvő nyereséggel rendelkező társaságok
- Biztonságos társaságok
- Osztalék fizetés

A jövedelmezőség a megtermelt nyereség vizsgálatát jelenti a könyv szerinti érték viszonyában.

Növekvő nyereségnél elsőre figyelniük kell arra, hogy ténylegesen a nyereség, nem vállalat növekedését figyeljük, hiszen ha csak a cégérték növekszik, az negatívan hat az árfolyamra. A dolgunk mindössze annyi, hogy figyelniük kell az előző pontba mutatott mutatókat, hogy azok értéke növekedést mutat-e évről évre.

---

⁷ P/B: A Price (ár) és Book (könyv) rövidítése.

⁸ Quality Junk: Angol kifejezés, jelentése minőségi szemét.

A biztonság ez esetben azt jelenti, hogy a részvény volatilitása alacsony. Ez tulajdonképpen azt jelenti, hogy az árfolyam mekkora mértékben ingadozik az átlag körül. Ide sorolandó még az úgynevezett Béta Faktor, ami ugyan úgy a volatilitást elemzi azzal a különbséggel, hogy a részvény volatilitását a piac volatilitásához viszonyítja. Ha az értékünk egy, akkor a volatilitás megegyezik a piaccal, ha ennél alacsonyabb vagy magasabb, akkor értelemszerűen a volatilitás is alacsonyabb vagy magasabb a piaci átlaghoz képest.

Következő az osztalék fizetés vizsgálása. Ez azt mutatja meg, hogy a megtermelt nyereség mekkora részét fizeti ki a vállalat a befektetők részére. Ezt érdemes együtt vizsgálni a vállalat adósságával. Azaz meg kell néznünk, hogy a cég mennyire fizetőképesebb a hitelekkel szemben, illetve, hogy milyen előjelű a saját tőke.

Ha ezeket figyelembe vesszük, és kiválogatjuk a legmegfelelőbb részvényeket, könnyen találkozhatunk azzal, hogy ezeknek a részvényeknek az ára elége magas. Mivel a nagyobb befektetők is használják ezt az elemzési módszert, ők is ezekbe fektetnek, aminek hatására ezeknek a részvényeknek az ára felemelkedhet (Attila, Fundamentális elemzés, 2014).

2.1.5 Osztalék számítás

Lényegében itt azt kell figyelnünk, hogy egy részvényre mennyi osztalék jut, tehát az osztalék összegét osszuk az árfolyam összegével. Minél nagyobb ez a szám annál érdekesebb egy részvénybe fektetni. Nagy vita alakult ki az osztalékhozam alapú kereskedés kapcsán. Számos kutatás arra enged következtetni, hogy az ezen alapuló kereskedés önmagában nem jelenti azt, hogy a vállalat évek elteltével sokkal nagyobb hozamot képes generálni. A kutatások 100 év távlatában tudtak csak kimutatni olyan eltéréseket, amelyből megállapítható, hogy ekkora időtávra hasznos lehet ha magas hozamú részvénybe fektetünk. Ezek alapján az osztalékhozamot nem ajánlott csak önmagába vizsgálni, a többi mutatóval együtt kell alkalmaznunk, ha a lehető legnyereségesebbek akarunk lenni (Attila, Fundamentális elemzés, 2014).

2.2 Technikai elemzés

Technikai elemzésnek hívjuk azt, amikor egy adott instrumentum grafikonjából próbáljuk meg előre jelezni az ár változását. Ezt tehetjük egyszerű alakzatok keresésével vagy különböző matematikai számításokkal. A technikai elemzést három megfigyelés alapján működik. Az egyik, hogy a piac mindent beáraz. Ez azt jelenti, hogy a fundamentális elemzéssel szemben nem kell tudnunk, hogy milyen gazdasági események fognak bekövetkezni, mivel minden megjelenik majd a grafikonon. A második, hogy az árak trend szerűen mozognak. Ez azt jelenti,

hogy ha kialakulóban van egy trend akkor nagy eséllyel az ár a trendet fogja követni. Végül pedig a történelem ismételi önmagát. Ha elemezzük, hogy a múltban milyen mozgásokat végzett egy árfolyam következtethetünk arra, hogy nagyjából ugyan az fog kialakulni. Ezeken kívül még alapoz az emberi pszichológiára, ebből következtetve, hogy bizonyos árváltozások milyen hatást válthatnak ki a kereskedőkből.

2.2.1 Trendek

A technikai elemzés egyik módszere ha trendeket, ciklusokat keresünk. Mint ahogy írtam, e fajta elemzés egyik alaptézise, hogy az árfolyam trend szerűen, ciklikusan ismétlődik. Ezeket keresve a grafikonon könnyen megállapítható, hogy az árfolyam várhatóan melyik irányba fog tovább haladni. Ám ez nem minden esetben teljesen egyértelmű. Kell hozzá tapasztalat, hogy a kereskedő könnyen meg tudja állapítani mit is lát. Három féle trendet különböztetünk meg. Ezek az emelkedő, süllyedő és vízszintes.

Emelkedő trendet akkor kapunk ha egy árfolyam minimum pontjait összekötve egy emelkedő vonalat kapunk. Ez a vonal szolgál támaszként. Amíg az ár nem töri át a támaszvonalat és nem zár alatta, akkor további növekedésre számíthatunk. Ellenkező esetben ha az ár áttöri a támaszt és zár is alatta akkor trendfordulóról beszélünk. Ilyenkor szinte biztosak lehetünk benne, hogy egy esés fog következni.

3. ábra: Emelkedő trend

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Süllyedő trendet akkor kapunk ha egy árfolyam maximum pontjait összekötve egy süllyedő vonalat kapunk. Ez a vonal szolgál ellenállásként. Itt is ugyan az érvényes mint az emelkedő trendnél, csak kitérés esetén emelkedésre számíthatunk.

4. ábra: Csökkenő trend

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Vízszintes trendről akkor beszélünk ha az árfolyam maximumát vagy minimumát egy vízszintes vonallal tudjuk összekötni. Ez a vonal szolgálhat ellenállásként és támaszként is.

5. ábra: Vízszintes trend

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

2.2.2 Csatornák

A csatornák lényegében olyan trendek amelyek egy párhuzamos támasz ellenállás közt mozognak. Ebből is van emelkedő, süllyedő és vízszintes. Az árfolyam mindaddig a csatornán belül mozog, míg át nem töri az egyik vonalat és a csatornán kívül zár. Ha kitör, általában a csatorna szélességével megegyező nagyságig mozog. Létezik úgynevezett vissza tesztelés, ami például a kitörés utáni emelkedést követően egy visszaesés. Ha ez megáll az ellenállás vonalában és visszafordul akkor nagy valószínűséggel állíthatjuk, hogy nagyobb emelkedés fog bekövetkezni. Ha visszaesik a csatornába akkor tovább halad az ár a csatornába, a kitörés meghiúsult (Kecsekeméti , 2006).

Itt látható egy vízszintes csatorna, amiből a kitört ár pont a csatorna szélességével egyenlően esett le. Érdeemes tehát a célárat ide helyezni.

6. ábra: Vízszintes csatorna

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A következő képen pedig egy emelkedő csatornából való kitörést láthatunk. Itt is hasonlóan kell meghatározni a célárát:

7. ábra: Emelkedő csatorna

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

2.2.3 Alakzatok

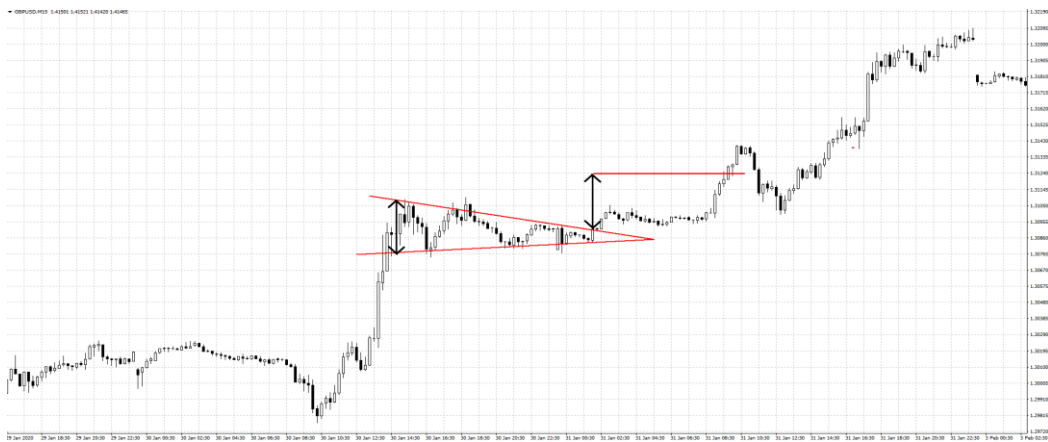
Az alakzatoknak nagy szerepe van a technikai elemzésben. Kereskedők hosszú megfigyelés után rájöttek, hogy az árfolyam mozgás csúcsai és mélypontjai vonallal való összekötése különböző geometriai alakzatokat hoznak létre, melyek szignálként szolgálhatnak és előre jelezhetik az árfolyam mozgásának irányát. Gyakran találkozhatunk alakzatokkal kereskedés során. Felismerve őket nagyban javíthatunk kereskedésünk eredményességén. Általában rövid és középtávon alkalmazzuk őket. Két fajta alakzatot különböztetünk meg, a trenderősítő és trendváltó alakzatokat.

A trenderősítő alakzatok lényegében arra adnak jeleket, hogy az árfolyam változatlanul fel, vagy lefele fog tovább mozogni. A trendváltó alakzatok arra adnak bizonyosságot, hogy az emelkedő vagy eső trendünk iránya változni fog. Ugyanazon alakzatok mind emelkedő, mind eső trendnél is létrejöhet, értelem szerűen ilyenkor fordítva is látjuk őket (Kecsekeméti , 2006).

Trenderősítő alakzatok

Első ilyen a háromszög. Úgy jön létre, hogy ha az árfolyam mélypontjait és csúcsait összekötjük, akkor két egymás fele tartó vonalat kell kapnunk. Ez alkotja majd a háromszögünket. Háromféle háromszöggel találkozhatunk attól függően, hogy merre halad az árfolyam. Lehet olyan amelynek alsó vagy felső vonala vízszintes, ez egy derékszögű háromszögre fog hasonlítani, és lehet egyenes szárú is. Ahogyan az ár halad a háromszögön belül, folyamatosan vissza-vissza pattan a két vonalon belül, míg egyszer a trend irányába a két vonal keresztezése előtt kitör. Innétől helyezhetjük el a célárunkat olyan távolságban, mint a háromszög két legtávolabbi pontja. Emelkedő trendnél erre az alábbi képen látunk példát:

8. ábra: Háromszög alakzat

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A Zászló is egy alakzat. Azért zászló a neve mert az árfolyam hirtelen emelkedését vagy esését (ez lesz a zászló rudja) egy csatorna követi. Ez adja a zászló kinézetet. Általában a csatornából való kitörés után közel azonos esés vagy emelkedés fog folytatódni mint a zászló rudja. A nyereség méretezést, mindig a zászló távolabbi oldalával határozzuk meg. Létezik olyan formában is, hogy nem egy csatorna, hanem egy háromszög alakul ki a rúd után. Ezt szokták árbóc szalagnak is nevezni, ugyan azon szabályok vonatkoznak rá mint a zászlóra. A képen egy fordított zászlót láthatunk. Süllyedő trendnél az alábbi képen láthatunk erre példát:

9. ábra: Fordított zászló alakzat

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Utolsó alakzat a csésze. Ha van egy ellenállásunk amelyről a lepattanó árfolyam egy U formát alkot, majd a második lepattanás után is egy kisebb U betű jön létre, csészeről beszélünk. Itt az első U betű legnagyobb távolsága az ellenállástól lesz kitörés után a célárunk. Erre az alábbi képen láthatunk példát:

10. ábra: Csésze alakzat

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Trendváltó alakzatok

Egyik ilyen az úgynevezett dupla csúcs, vagy dupla mélypont. Lényegében például az emelkedő trendünk beleütközik egy ellenállásba, majd erről visszapattanva egy támaszba, ezután újból egy ellenállásba de nem töri át, vagy ténylegesen el se éri azt, akkor beszélhetünk erről. Ezután ha áttöri a keletkezett támaszt, számítani lehet arra, hogy trendforduló következik. Legalább a kialakult támasz ellenállás nagyságával megegyező lesz az ármozgásunk. Az alábbi képen erre láthatunk egy példát süllyedő trendben:

11. ábra: Dupla csúcs

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Következő a fej-váll alakzat. Az árfolyamunk egy nagyobb emelkedés után visszaesik, majd megáll egy szinten. Ez lesz az egyik vállunk. Ezután a támaszról visszapattanva egy még nagyobb emelkedést követően visszaesik a támasz szintre. Ez lesz a fejünk. Végül pedig egy, az előző vállal megegyező alakzat jön létre. Ez a másik váll. A támasz áttörését követően a támasz és a legnagyobb csúcs távolságával megegyező célárra számíthatunk. Nyilván ez az alakzat eső trend folytán is létrejehet, értelem szerűen fejjel lefelé. Erre az esetre láthatunk példát a következő képen:

12. ábra: Fej-váll alakzat

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A szélesedő alakzat is trendfordulót jelez. Kinézete a következő. Ha emelkedő trendről beszélünk, akkor adott egy nagyjából vízszintes támaszvonál, és egy felfele irányuló ellenállás vonal. Az árunk a két vonal között fog cikázni, míg a trenddel ellentétes irányba ki nem tör. Általánosságban háromszor, vagy többször mozdul oda-vissza az árfolyamunk a két vonal között. A következő kép erre mutat példát emelkedő trendnél:

13. ábra: Szélesedő alakzat

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Itt is találkozhatunk háromszögekkel mint a trenderősítő alakzatoknál. A különbség csupán csak, hogy honnét lép be a háromszögbe az árfolyamunk. Ha például felülről, és egy közel vízszintes ellenállás jön létre egy emelkedő támasszal, akkor egy trendfordítót láthatunk. Itt is ugyan azok érvényesek mint az összes többi háromszögnél. Erre az alábbi képen láthatunk egy példát:

14. ábra: Trendfordító háromszög

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Létezik még az úgynevezett ék. Ez hasonló az előbb említett háromszöghöz, különbség annyi, hogy például emelkedő trendnél mindkét vonalunk felfelé mutat, az árfolyamunk alulról tör be a vonalak közé, illetve a kitörést lefele várhatjuk.

2.2.4 Indikátorok

Az indikátorok az árváltozás múltbéli adataiból, matematikai képlet segítségével létrehozott diagrammok, melyek megpróbálják előre jelezni a jövőbeli ár mozgásokat. Az indikátorokat négyféle csoportba rendezhetjük.

- Trendkövető indikátorok: Ezeket az indikátorokat az árak visszamenőleges adataiból képezzük. Ezek a jelzések mindig késnek, viszont annál pontosabbak.
- Momentum indikátorok: A momentum indikátorokat az árak változásából szerkesztjük. A piaci folyamatokat a változással egy időben, vagy előre jelzi.
- Volatilitást mérő indikátorok: A volatilitás az ár elmozdulásának nagyságát írja le az elmozdulás irányától függetlenül. A nagyobb elmozdulások előrejelzését segítik.
- Fofgalom alapú indikátorok: ezek az indikátorok az árfolyamokból és a forgalmi adatokból próbálják előre jelezni, hogy egy piacot akkumuláció vagy disztribúció jellemez.

Az indikátorok önmagukban is adhatnak jelzéseket, például a több vonalas indikátoroknál ha keresztezik egymást, vagy ha egy bizonyos érték alá, vagy fölé mennek. Az indikátorokat használhatjuk még divergencia keresésére is. A divergencia lényegében annyit tesz, hogy míg az indikátorunk csökkenő trendet, csúcsokat mutat, addig az árfolyamunk felfele mozog. Ebből adódik, hogy a két mozgás ellentétes egymással ami trendváltozást eredményez. A divergencia bemutatására a CCI indikátor példájában kerül sor. Az indikátorok nagyon sok variánsával találkozhatunk manapság, ezért én csak a leg népszerűbbeket szeretném bemutatni (Kecsekeméti , 2006).

Trendkövető indikátorok

Mozgóátlagok

Arra használjuk elsősorban, hogy kisimítsuk a hullámzó adatsort, illetve, hogy meghatározzuk a nagyobb időtávok trendjeit kereskedés során. A mozgóátlagú trendszámítás lényege, hogy egy idősor n-edik eleméhez úgy rendelünk értéket, hogy átlagoljuk az n-edik elem előző elemeit. Ahogy a periódus halad előre, a korábbi elemek kiesnek. Minden instrumentumnak és időtávnak külön, más-más mennyiségű elemből álló periódust kell alkalmaznunk. Minél kisebb az n-elemünk, annál érzékenyebben reagál az árfolyam ingadozásaira. Használjuk még vételi és eladási jelzésekhez is. Három fajtáját különböztetjük meg. Van az egyszerű, exponenciális és súlyozott. Ezen kívül alkalmazhatjuk a nyitó, záró, maximum, minimum és medián értékeket. Az egyszerű mozgóátlag az adatsor egyszerű átlagát számítja ki, ebből alkotva grafikont. Ha

mondjuk öt napos mozgóátlagot nézünk, akkor erre a napra az értékünk az elmúlt öt nap záró árainak az átlaga lesz. Az exponenciális mozgóátlag hasonlóképpen átlagot von, csupán annyi különbséggel, hogy a frissebb adatokat súlyozottan számítja be. Ennek következményeként előbb kapunk jelet trendfordulóról. A súlyozás annak függvényében változik, hogy hány tagú átlaggal számolunk. A súlyozott mozgóátlag lényegében ugyan az mint az előző, de mi határozhatjuk meg, hogy milyen arányban kívánjuk súlyozni az adatokat (Kecsekeméti , 2006).

Két mozgóátlag

Két mozgóátlagú kereskedésnél egy gyorsabb, és egy lassabb mozgóátlagot használunk. E két mozgóátlag keresztezését használjuk vételi, és eladási jelzésként. Nem a legbiztosabb módszer ha nyereségesen akarunk kereskedni. Elég nagy késéssel ad jeleket, és sok a veszteség. Láthatjuk, hogy a nagyobb trendeket szépen jelzi, de egy oldalazó mozgással nem tud mit kezdeni.

Három mozgóátlag

Valamivel jobb eredmény érhető el mint az előző módszerrel. Három mozgóátlaggal ki lehet küszöbölni a fals jelzések egy részét. Két gyorsabb és egy lassabb átlagot használunk. Akkor kapunk vételi jelzést mikor a úgy metszik egymást, hogy a leggyorsabb van legfelül, a második középen és a lelassabb legalul. Eladási jel nyilván ennek a fordítottja. Három mozgóátlagból alakult ki az úgynevezett aligátor stratégia. Egy 13, 8 és 5-ös simított mozgó átlagból áll, melyek még 8, 5 és 3 ponttal el vannak tolva előre. Vételi vagy eladási jelzést akkor kapunk, amikor emelkedő trendnél a leggyorsabb mozgó átlag kerül legalulra, a lelassabb pedig legfelülre. Az alábbi képen láthatjuk, hogy a nagy mozgásokat szépen előre jelzi (Kecsekeméti , 2006).

15. ábra: Mozgóátlag

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

MACD⁹ indikátor

Az MACD egy olyan indikátor ami három mozgóátlag mozgását tükrözi. Elég elterjedt a kereskedők körében. Az MACD inkább egy trenderősítő indikátor. A három mozgóátlagból csak kettőt látunk. Az egyik az MACD vonal, aminek kiszámítása két exponenciális mozgóátlaggal történik, alapesetbe egy 12 és egy 21 napossal. A szignál vonal pedig egy 9 napos exponenciális vonal. Ez az indikátor oszcillátor jellegű, ami azt jelenti, hogy a két vonal egy nulla érték körül kering. Amikor az MACD vonal a szignál vonal alá esik, eladási, ha fölé, vételi jelzést kapunk. Hogy ne kapjunk fals jelzéseket, csak akkor vegyük figyelembe, ha jóval a nulla alatt vagy felett metszik egymást a vonalak. Fontos még, hogy csak akkor adjunk ha jóval nulla felett vagyunk, és akkor vegyünk ha jóval alatta. Észrevételem szerint, ha jelzést kapunk és a két vonal újra keresztezi egymást anélkül, hogy a nulla vonal ellenkező oldalára érne, érdemes a pozíciókat zárni, mivel a trendünk tovább folytatódhat. Az indikátort lehet még használni divergencia keresésére is (Kecsekeméti , 2006).

16. ábra: MACD indikátor

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A példánkban láthatjuk, hogy az 1., 2., 4. és 5. kötésünk nyereséggel zárult. A 3. kötetést pedig zárunk kellett, mivel a jel után újra keresztezte egymást a két vonal anélkül, hogy a nullvonal alá ért volna. Ebben az esetben 1690 pip nyereségünk keletkezett.

CCI¹⁰

A CCI oszcillátor módjára működik, ahol a 100 feletti és a 100 alatti értékek, az úgynevezett extrém tartományok adnak jelzéseket vételre, vagy eladásra. Ha ezután a két tartomány közé, a

⁹ MACD: A moving average convergence divergence (mozgóátlag konvergencia divergencia) rövidítése.

¹⁰ CCI: A commodity channel index (árucsatorna index) rövidítése.

semleges zónába lép az érték, akkor pozíció zárásra kapunk jelet. Elterjedt használati módja még a divergencia felismerése. Erre mutat rá a példánk, a divergencia után az eső trendből emelkedő trend alakul ki. Láthatjuk, hogy míg az árfolyam folyamatosan csökkenő mélypontokat alakít ki, addig az indikátorunk folyamatosan emelkedőket (Kecsekeméti , 2006).

17. ábra: CCI indikátor

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Momentum indikátorok.

RSI¹¹

Az RSI oszcillátor típusú, zárt skálájú momentum indikátor. Nem az árat hanem az árak változását vizsgálja egy matematikai képlet segítségével. Nagyon kedvelt, mivel a piaci folyamatokat azzal egy időbe, vagy előre jelzi. A piac túlvett és túladott állapotának felmérésére használják. A részvény árfolyam önmagához viszonyított ár erősségét mutatja. Ha az érték 70% fölött van túlvett, ha 30% alatt van, akkor túladott a részvényünk. Arra tudjuk használni ezt az indikátort, hogy megmondja mikor kell kiszállnunk az adott pozícióból. Az extra magas vagy alacsony jelzés esetén érdemes lehet kiszállni, mivel nem valószínű, hogy tovább emelkedni vagy csökkenni fog az árunk. Egyes esetekben megvárhatjuk, hogy az indikátor visszatérjen a 70-30 érték közé, ilyen esetben a vonal metszését tekinthetjük pozíció zárási jelként (Kecsekeméti , 2006).

Stochastic

A stochastic oszcillátor típusú momentum indikátor. A lényege, hogy az aktuális záróárat méri össze a megelőző kereskedési ár sávval. Az értéke 100% és 0% között oszcillál. Tehát ha az árak emelkedő tendenciát mutatnak, akkor a diagram a felső értékhez közel mozog, viszont a

¹¹ RSI: A relative strenght index (relatív erősségi index) rövidítése.

trend befejeztével a diagramunk elkezd lefele mozogni. Két vonalból áll ez az indikátor, az egyik az úgynevezett lassú, míg a másik a gyors vonal. Először a gyors vonalat számítjuk ki, majd ennek a kisimított változata lesz a lassú. Vételi jelet kapunk ha az oszcillátor mondjuk 20% alá kerül és ezt a szintet alulról felfelé metszi. Eladási jelet pedig akkor, ha 80% fölé kerül és lefele metszi ezt a vonalat. Vételi jelet kaphatunk úgy is ha lassú a gyors vonal fölé emelkedik, ellenkező esetben eladási jelet. Használhatjuk még divergenciák keresésére is (Kecsekeméti , 2006).

18. ábra: Stochastic indikátor

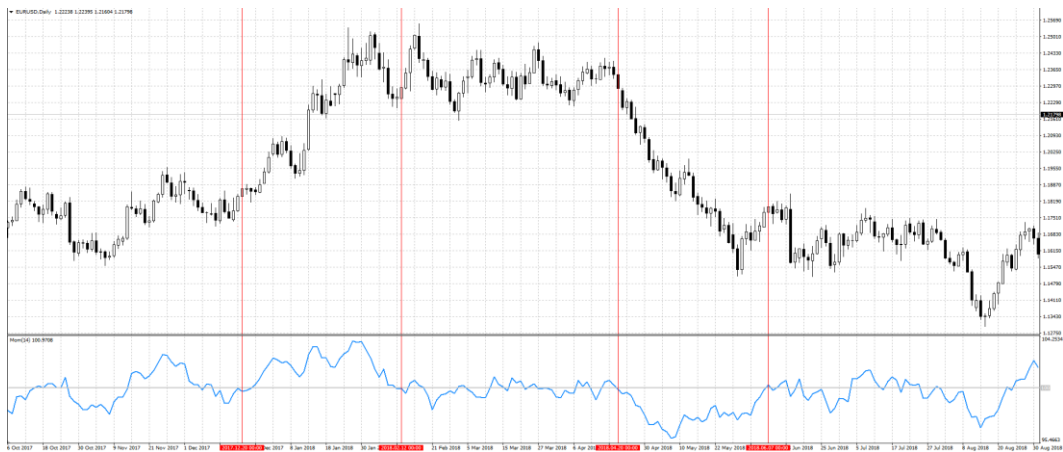
Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A példánkon láthatjuk, hogy sokszor ad téves jelet, ezeket a függőleges vonalak jelölik. Láthatunk még egy divergenciát is, mely viszont egy elég jó beszállót adott az emelkedő trendhez.

Momentum

A momentum indikátor azt mutatja meg, hogy egy adott trendnek milyen lendülete van az adott pillanatban, van-e még mozgás a trend irányába. A momentum grafikonja egy viszonyítási pont (100) körül ingadozik. Ha a momentum értéke 100, akkor az ár nem mozog. Ha pozitív irányba mozdul el, akkor gyorsuló növekedést jelez, de ha vízszintessé válik, akkor a növekedés megáll. Ellenkező esetben a fordítottja. Úgy számítjuk ki, hogy az aznapi átlagárból kivonjuk a mozgóátlagot, majd a különbséget osztjuk a kiválasztott mozgóátlaggal és szorozzuk 100-al. Ha a momentum értéke 10% körüli, akkor trendváltzás következik. Ha a görbe meredek, ellentétes irányba korrekció várható. Használhatjuk úgy is, hogy ha az indikátor mélyponton van vételi, ellenkező esetben eladási jelként értelmezzük. Használhatjuk még divergencia keresésre is (Kecsekeméti , 2006).

19. ábra: Momentum indikátor

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Láthatjuk, hogy a trendeknél jobban elemelkedik a középértéktől, míg oldalazó mozgásnál szorosan a 100-as érték körül mozog.

Forgalom alapú indikátorok

Accumulation/Distribution

Ez az indikátor az ár és forgalom között keres kapcsolatot. A divergenciát is felhasználja az előre jelzéshez, és segít észrevenni, hogy az eladók vagy a vevők vannak-e többségbe a piacon. Ennél az indikátornál kizárólag a divergencia alapján kereskedünk. Ha bika divergencia van akkor venni, ha medve akkor eladni érdemes (Kecsekeméti , 2006).

20. ábra: A/C indikátor

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

Ezen a képen példát láthatunk a divergenciára.

Chaikin Money Flow

Ez a típusú indikátor matematikai számításában hasonlít az Accumulation/Distribution-hoz. A különbség annyi, hogy csak egy meghatározott idő számainak kumulált összegét veszik figyelembe. Ez az indikátor a kitörésekre figyelmeztet, nagyobb időintervallumban pedig trendinformációkat szolgáltat. Vételi jelzésről akkor beszélhetünk ha az árfolyam úgy zár, hogy az indikátor a nulla érték felett van. Eladási jelzésnél pedig ennek a fordítottja. Itt is kereshetünk még divergenciát is, a jelünk pedig a nulla vonal áttörése lesz (Kecsekeméti , 2006).

On Balance Volume

Az On Balance Volume indikátor az árfolyamokból és a forgalmi adatokból próbálja felmérni, hogy egy adott értékpapír piacát az akkumuláció vagy a disztribúció jellemzi-e. Ha az árfolyam emelkedik akkor az értékpapír forgalmával növeljük az OBV értékét, ha viszont az árfolyam csökken, akkor a forgalom értékével csökkentjük. Ha az árfolyamunk egy sávban közlekedik, akkor figyeljük az OBV-t, mivel emelkedő, vagy csökkenő grafikon esetén kitörésre számíthatunk. Itt is figyelhetjük a divergenciát (Kecsekeméti , 2006).

Percentage Volume Oscillator

A PVO a forgalomra számított két különböző mozgóátlag százalékos különbsége. Kereskedési jelzést akkor ad ha a PVO áttöri a nulla vonalat, illetve ha divergenciát észlelünk (Kecsekeméti , 2006).

Volatilitást mérő indikátorok

Bollinger szalag

A Bollinger szalago egy ár csatorna típusú indikátor. A csatorna szélességét egy választott időtartamú mozgóátlag szórási sávja határozza meg. A szórási sávot a normál eltérés (standard deviation) statisztikai módszerrel határozzuk meg. Mivel a szalagok közti távolságot az árfolyam szórása befolyásolja, ezért minél nagyobb a volatilitás, annál nagyobb a távolság a szalagok között. A Bollinger szalag 3 részből áll. A középső szalag egy átlagos számtani átlag, a felső egy SMA amihez hozzáadunk 2 kettő egységnyi normál eltérést, az alsó pedig szintén egy SMA amiből elveszünk kettő egységnyi normál eltérést. Viszonylag ez egy elég pontos indikátor, az esetek 90%-ban jó jelzést ad. Kereskedési stratégiái a következők: Ha az ár az egyik szalagot megérinti akkor a másikat is fogja. Erős trendet jelez ha az ár folyamatosan érinti az egyik szalagot. Ha az árfolyam ugyan abba az irányba indul vissza középről ahonnan jött, akkor a trend folytatódhat. Ha a szalag beszűkül, akkor éles árfolyamváltás várható. Ha az ár

szalagon kívül létrehoz egy csúcstot vagy egy mélypontot, akkor trendfordulóra számíthatunk (Kecsekeméti , 2006).

21. ábra: Bollinger szalag

Forrás: Metatrader 4 kereskedési szoftver

A képen láthatjuk, hogy a beszűkülés után lefele, egy nagyobb esés következik, melyet a középvonal metszésével zárhatunk.

Average True Range

Az értékpapír volatilitását méri. Az értéke mindig nulla felett van. Az ATR nem használható konkrét eladási vagy vételi jelzésként, inkább csak információt közöl ami segíthet a pozíció felvételében és a kockázat kezelésben. Általában csúcsoknál és mélypontoknál magasabb az értéke, ahol a forgalom nagyobb (Kecsekeméti , 2006).

3 Kereskedő robotok

Minden kereskedő életében eljön a pillanat amikor ráébred, hogy de jó lenne egy program, ami a nap 24 órájában kereskedik helyette, és neki csak a pénzt kell bezsebelnie. Erre hozták létre a kereskedő robotokat.

A kereskedő robotok, egy valamilyen programnyelven (általában olyanon, amilyen az általunk használt kereskedő platform nyelve) megírt, általuk megadott stratégia alapján kereskedő programok. Kizárólag a technikai elemzés alapján működnek, tehát maximum rövid távon használják. A programírás során megadhatjuk, hogy milyen indikátorok alapján adjon vegyen, stoploss¹² és takeprofit¹³ szinteket állíthatunk be, illetve hogy mekkora mennyiségű legyen a

¹² Stoploss: Angol kifejezés arra, amikor egy meghatározott szinten automatikusan bezárásra kerül a negatív ügyletünk, a nagyobb veszteség elkerülése érdekében.

¹³ Takeprofit: Angol kifejezés arra, amikor egy bizonyos meghatározott szint elérésénél, automatikusan bezárásra kerül a nyereséges ügyletünk.

kötésünk. Előnye, hogy az emberrel ellentétben érzelmek nélkül kereskedik, és a nap 24 órájában működik. Viszont számos veszélyt hordoz magában. Egyrészt ez egy robot, tehát nem tud a programtól eltérő döntéseket hozni, mint egy trader. Ebből adódik, hogy lehetséges, hogy egy ideig nyereségesen működik, viszont utána sorra halmozza a veszteséget. Ez azért van, mert a piac folyamatosan változik és ezt a programunk nem tudja követni. Tehát ha egy nyereséges robotot akarunk üzemeltetni, azt folyamatosan ellenőrizni kell, és igazítani a piac változásának függvényében.

Az interneten számos kereskedő programot találni. Vannak ingyen letölthetők és fizetősök, ám ezek nagy része biztos hogy veszteséges lesz. A legjobb megoldás, ha mi magunk írjuk meg a saját robotunkat, az általunk elképzelt stratégia alapján. Így lehetőségünk lesz azt később módosítani a piaci változások tekintetében (Attila, Forex/tőzsde robotok, 2020).

4 Összefoglalás

A fent említett elemzések csak töredékei annak, amik a világon jelen vannak. Ahogy említettem, egy indikátor önmagában nem fog teljes értékű jelzéseket adni. Ezek kombinációját kell megalkotnunk, ami tekintettel arra, hogy hány féle indikátor van, nem lesz egyszerű feladat. Ezen kívül, minden indikátort az adott instrumentumra kell szabni. Technikai elemzés során eshetünk abba a hibába is, hogy visszatesztelésnél nem úgy hozzuk a döntéseket, ahogy azt valós időbe tennénk, mivel hajlamosak vagyunk csak a jót meglátni. Így lehetséges, hogy egy stratégia a tesztelésnél jól szerepel, viszont a valóságban mégsem annyira eredményes. Számolnunk kell azzal is, hogy az ember egy érzelmes lény, minden döntése részben érzelem alapú, ami a kereskedés során nagy hátránynak számít. Ha eljutottunk oda, hogy van egy működő stratégiánk, nem dőlhetünk hátra, mivel azt folyamatosan elemeznünk, fejlesztenünk kell. Mindezeket figyelembe véve, megfelelő stratégiával, akár napi 1% nyereséget is produkálhatunk, a befektetett tőke arányában.

Ha a fundamentális elemzést használunk, folyamatosan elemeznünk kell az adott vállalkozást. Tisztában kell lennünk minden olyan információval, amely befolyásolhatja az árfolyamot. Érdeemes egyszerre több befektetést tartanuk, ezzel csökkentve az esetleges veszteségeket. Fundamentális elemzéssel való kereskedés során szinte biztosak lehetünk benne, hogy pár év elteltével nyereségesen kerülünk ki a befektetésből.

Irodalom jegyzék

1. Attila, N. (2014. Január 01.). *Fundamentális elemzés*. Forrás: Elemzéseközpont: <https://elemzeskozpont.hu/fundamentalis-elemzes-alapjai-eszkoztar-modszerek-lenyege>
2. Attila, N. (2020. Szeptember 06). *Forex/tőzsde robotok*. Forrás: Elemzéseközpont: <https://elemzeskozpont.hu/forextozsde-robotok-miert-fogsz-vesziteni-legjobb-forex-robotok>
3. Buffett, M. (2002). *The New Buffetology*. New York: Scribner.
4. Cryptofalka. (2020. Október 31). *Kriptovaluta kereskedés*. Forrás: Cryptofalka:
5. <https://cryptofalka.hu/kriptovaluta-kereskedes/mi-az-a-bitcoin-hogyan-mukodik-kezdoknek/>
6. Horváth, G. (2018. Augusztus 28.). *Kereskedési időtávok*. Forrás: Traderklub: <https://traderklub.hu/cikkek/forex-es-tozsde-leccek/kereskedesi-idotavok/>
7. Kecsekeméti, I. (2006). *Tőzsdei befektetések a technikai elemzés segítségével*. Budapest: Kecsekeméti István És Tsa Bt.

Ábrajegyzék

1. ábra: Bar diagram	7
2. ábra: Japán gyertya	8
3. ábra: Emelkedő trend	13
4. ábra: Csökkenő trend	14
5. ábra: Vízszintes trend	14
6. ábra: Vízszintes csatorna	15
7. ábra: Emelkedő csatorna	15
8. ábra: Háromszög alakzat	16
9. ábra: Fordított zászló alakzat	17
10. ábra: Csésze alakzat	17
11. ábra: Dupla csúcs	18
12. ábra: Fej-váll alakzat	18
13. ábra: Szélesedő alakzat	19
14. ábra: Trendfordító háromszög	19
15. ábra: Mozgóátlag	21
16. ábra: MACD indikátor	22
17. ábra: CCI indikátor	23
18. ábra: Stochastic indikátor	24
19. ábra: Momentum indikátor	25
20. ábra: A/C indikátor	25
21. ábra: Bollinger szalag	27

PANNON EGYETEM

Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

NYILATKOZAT

Alulírott, Gecse Félix nyilatkozom, hogy a záródolgozatomban foglalt tények és adatok a valóságnak megfelelnek, és az abban leírtak a saját munkám eredményei.

Tudomásul veszem, hogy a dolgozat elektronikus formátuma szerzői jogtisztaságának ellenőrzésére az Egyetem szoftveres ellenőrzést (plágiumszűrést) végezhet és ennek eredményét a dolgozat értékelésében felhasználhatja.

Tudomásul veszem, hogy a dolgozat elektronikus formátuma az Egyetem repozitóriumában kerül elhelyezésre és a hatályos jogszabályok, intézményi szabályzatok szerint, valamint a szerzői rendelkezésnek megfelelően biztosítható a kutatási célú hozzáférés. A dolgozat elektronikus formátumának metaadatai – ide értve a szerzői összefoglalót is – nyilvánosak.

Zalaegerszeg, 2021.05.26.

Gecse Félix s. k.

---

hallgató aláírása

PANNON EGYETEM

Gazdálkodási Kar Zalaegerszeg

ÖSSZEFOGLALÁS

Tőzsdei befektetések fajtái és elemzési módszerei

Gecse Félix

Nappali tagozat / Gazdálkodási és menedzsment FOSZK / Kis- és közép vállalkozások

A Tőzsde az a hely ahol befektetők különböző termékekkel kereskednek egymás között. Egy nyílt, központosított piac, amelyen a tőke szabadon áramolhat vevő és eladó között. Ma már a tőzsde bárki által elérhető, de csak a megfelelően képzett személy végezhet adás vételt, ilyenek a bankok, brókercégek.

A tőzsde legfontosabb termék kategóriái öt részre oszthatók. Első a devizapiac, itt lényegében devizaváltással kereskedhetünk. Második az áru piac, itt olyanokkal kereskedhetünk mint az olaj, arany, cukor. A részvénytőzsde, itt a tőzsdén jegyzett vállalatok részvényeivel kereskedhetünk. Negyedik az indexek, ebben a kategóriában, az adott ország tőzsdéjének a legnagyobb kapitalizációjú vállalatainak, az átlagolt összességével kereskedhetünk. Utolsó a kriptovaluta, itt a különböző virtuális pénzekkel kereskedhetünk.

A tőzsdében használt grafikonoknak három fajtája van. A vonal, a bar diagram és a japán gyertya. A legtöbbet használt a japán gyertya, mivel egyszerre négy információt közöl.

Kereskedési időtávból négy típust különítünk el. Van a hosszútávú, amiben egy kötés akár évekig van nyitva, van középtávú, legalább napokig tartó pozíciót jelent, a napon belüli értelem szerűen napon belül, illetve a scalp, ami pár másodpercet jelent.

Elemzés szempontjából megkülönböztethetjük a fundamentális és a technikai elemzést. A fundamentális elemzés azon alapszik, hogy egy társaság eredménye, bevétele alapján próbál következtetni a jövőbeni részvényárakra, tehát a belső értéket figyeli. A P/S mutató például azt vizsgálja, hogy milyen arányban áll a vállalat értéke, az árbevétellel. minél kisebb ez az arány, annál inkább megéri befektetni a vállalat részvényeibe. A P/E mutató azon alapszik, hogy a részvény árához képest mekkora nyerséget termel a társaság. A P/E aránya növekszik, akkor a részvény ára gyorsabban emelkedik mint a megtermelt haszon. A P/B mutató a vállalat könyv szerinti értékét viszonyítja a részvény árfolyamához. A quality junk stratégia arra alapoz, hogy amelyik részvény minőségi, abba megéri fektetni. A magas jövedelmezőség, növekvő nyereség, biztonság és osztalék szempontjai alapján rangsorolja a részvényeket. Utolsó az osztalék alapján való befektetés. Lényegében

az osztalékot osztjuk az árfolyammal. Minél nagyobb eredményt kapunk, annál jobb a befektetés.

A technikai elemzés a tőzsdepszichológiára, illetve az ármozgás ismétléseire alapoz. A trendek lényegében az árfolyam hosszabb, folyamatos mozgása valamilyen irányba. Ezeket meghatározva kereskedhetünk a trenddel egy irányba, vagy a trendből való kitörés után az ellenkező irányba. Vannak még az alakzatok. Az alakzatokat az árfolyam csúcsaiból és mélypontjaiból alkotjuk. Ezek előre jelezhetik az árfolyam mozgását.

Az indikátoroknak négy fajtája van. A trendkövető indikátorok, melyek az árfolyam visszamenő átlagolt árait figyelik. Ilyen a mozgóátlag, MACD és CCI. A momentum indikátorok, melyek az ár változását figyelik. Ilyen az RSI, Stochastic és Momentum indikátor. A volatilitást mérő indikátorok az ár elmozdulásának nagyságát jelzik. Ilyen a Bollinger szalag és az ATR. Utolsó kategóriánk a forgalom alapú indikátorok, melyek lényegében a túlvett és túladott állapotokat jelzik előre. Ezek a A/D, Chaikin Money Flow, OBV és PVO.

Ma már lehetőségünk van arra is, hogy előre megírt programok kereskedjenek helyettünk, a különféle indikátorok segítségével.